

**SAMARQAND XALQARO
TEXNOLOGIYA UNIVERSITETINING
ODOB-AXLOQ KODEKSI**

1-BOB. UMUMIY QOIDALAR

1-modda. Ushbu kodeks bilan tartibga solinadigan munosabatlar

Ushbu Kodeks O'zbekiston Respublikasi "Ta'lif to'g'risida"gi qonuni, boshqa qonun va qonunosti hujjatlarga muvofiq ishlab chiqilgan bo'lib, universitet talabalari (keyingi o'rnlarda – talaba) odob-axloqining tamoyillari, normalari, ta'lif jarayoni va ta'lif jarayonidagi xulq-atvorining asosiy qoidalari bilan bog'liq munosabatlarni tartibga soladi.

2-modda. Kodeksning amal qilish doirasi

Ushbu Kodeks universitetning barcha xodim, talaba va tadqiqotchilariga nisbatan tatbiq etiladi.

II BOB. KODEKSNING PRINSIPLARI

3-modda. Universitet talabalari xulq-atvorining asosiy prinsiplari

Mazkur Kodeks qonuniylik, fuqarolarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarining ustuvorligi, vatanparvarlik, o'qish burchiga sodiqlik, adolat, halollik va xolislik, samaradorlik va tejamkorlik prinsiplariga asoslanadi.

4-modda. Qonuniylik prinsipi

Universitet talabalari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga so'zsiz rioya qiladilar hamda o'z o'qish majburiyatlarini lozim darajada universitet va talaba o'tasida tuzilgan shartnomalar, ushbu Kodeks qoida va normalarilari hamda ta'limga oid boshqa me'yoriy hujjatlarga muvofiq bajaradilar.

5-modda. Vatanparvarlik, xizmat va o'qish burchiga sodiqlik prinsipi

Universitet talabalari o'z o'qish va xizmat faoliyatlarini ma'naviy-axloqiy qadriyatlar, Vatanga sadoqat, o'qish burchiga sodiqlik asosida jamiyatning universitetga bo'lgan talabi va ishonchini ifodalagan holda amalga oshiradilar. Talabalar o'z o'qish burchlarini o'zaro xayriyohlik, o'z manfaatlari va mafkuraviy qarashlaridan qat'iy nazar lozim darajada bajaradilar.

6-modda. Samaradorlik va tejamkorlik prinsipi

Universitet talabalari ta'lif jarayonlarida bilimlarini oshirish, til ko'nikmalarini rivojlantirish, tushunilmay qolgan darslarni qayta o'zlashtirish uchun darsdan tashqari klublar va extra classes (qo'shimcha darslar)da ishtirok etishlari shart. Bundan tashqari, ular loyiha ishlari, mustaqil ta'lif, self study (o'z ustida ishlash) ko'rinishidagi ishlarni amalga oshirishlari zarur.

Universitet talabalari o'z navbatida universitetning mulkiga, o'zi va boshqa shaxslarning vaqtiga mas'uliyat va ehtiyyotkorlik bilan yondashadilar.

III BOB. KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH

7-modda. Korrupsiyaning har qanday shakli va ko'rinishini qabul qilmaslik

Universitetda korrupsiyaning har qanday shakli va ko'rinishi ta'qiqlanadi va uning biror-bir tarzda namoyon bo'lishiga qarshi universitet rahbariyati va talabalari hamjihatlikda qonuniy chorralarni ko'radilar. Shunday

holat ma'lum bo'lgan taqdirda talabalar universitet rahbariyatiga bu haqda zudlik bilan xabar berishga majburdirlar.

Talabalar bu yo'naliishda o'z harakatlarini oshkora va adolatli amalga oshirishlari, yuqori axloqiy qadriyatlar va prinsiplarga sodiq qolgan holda qonun ustuvorligiga qat'iy rioya etishlari shart.

IV BOB. XODIM, TALABA VA TADQIQOTCHILAR YURISH-TURISH VA RASMIY MULOQOTIGA OID TALABLAR

8-modda. Universitetda kiyinish va tashqi ko'rinishga oid qoidalar

Universitet talabalari axloq me'yorlariga mos bo'lgan zamонавиј кијимда бо'лишлари лозим.

Universitet talabalari bo'lgan xotin-qizlar diqqatni tortadigan, xususan, tanani shaffof ko'rsatib turadigan, yelka, ko'krak va qorin, tizzadan yuqori qismlari ochiq qoladigan hamda haddan ziyod tor kiyimda, shuningdek, qulqochinlarda universitetga kelishlari mumkin emas. Shuningdek, talabalar universitetga zarur hollarda rasmiy formada keladilar.

Universitet talabasi bo'lgan erkaklar yengsiz shaffof ko'ylaklar, kalta shim (шорты) hamda ortiqcha taqinchoqlarsiz kelishlari lozim. Bunda, talabalar o'zlari bilan zaruriy o'quv vositalarini olib kelishlari shart.

Talabalarning tashqi qiyofasi va kiyimlari ozoda, pokiza bo'lishi lozim.

9-modda. Majlis va yig'inlarda ishtirok etish

Universitet talabalari turli tadbirlar (majlislar, tantanali yig'ilishlar, uchrashuvlar, bayramlar)dagi ishtiroki jarayonida so'zga chiquvchilarga nisbatan hurmat bilan munosabatda bo'lihlari, tadbir davomida tinchlik va osoyishtalikni saqlashlari shart bo'lib, raislik qiluvchi va moderatorning ruxsatisiz luqma tashlash va so'zga chiqish mumkin emas. Zarurat tug'ilganda nutqlar o'rtaida majlislar zalidan chiqib-kirish mumkin.

10-modda. Binolarda yurish-turish qoidalariga amal qilish

Binolarga kirish va chiqish joylarida, shuningdek, yo'laklarda talabalar xodimlarni, erkaklar ayollarni, yoshlar esa kattalarni o'zlaridan oldin o'tkazib yuborishlari lozim.

Binoga kirayotgan har bir shaxs binolarga kirib-chiqishni nazorat qilish uchun tayinlangan mas'ul shaxs yoki navbatchiga o'z shaxsini tasdiqlovchi hujjatni (xizmat yoki talabalik guvohnomasi, pasport va h.k.) ochiq holda ko'rsatishlari yoki maxsus berilgan ID-karta orqali turniketlardan o'tishlari shart.

Talabalar universitet hududida yo'lakning o'ng tomonidan yurishlari, shuningdek, yo'lak va xollarda mobil aloqa vositalari orqali baland ovozda gaplashmasliklari kerak. Bir-birlariga duch kelganda salomlashishlari, bunda: talabalar xodimlarga, yoshlar kattalarga birinchi bo'lib salom berishlari tavsiya etiladi.

11-modda. Talabalarning rasmiy muloqot me'yorlari

Universitet talabalari turli tashkilot va muassasalar, ommaviy axborot vositalari hamda fuqarolar bilan o'zaro munosabatga kirishganda quyidagi rasmiy muloqot me'yor va qoidalariga amal qilishlari kerak:

- o'z harakatlarini universitet manfaatlarini ko'zlab amalga oshirish, uning imijini saqlash va oshirish, universitet, uning xodimlari, talabalari va tadqiqotchilari nomi va manfaatlariga zyon yetkazadigan harakatlarni amalga oshirmslik, shuningdek, ular bilan muloqot qilganda hamda ijtimoiy tarmoqlardagi yozishmalarida o'zlarining namunali xulq-atvori bilan universitet haqida yuksak ijobiy taassurot uyg'otishi;
- xotin-qizlar bilan munosabatlar amaldagi qonunchilik hujjatlari talablari, milliy an'analar va o'zaro hurmat tamoyillariga asoslanishi shart;
- Universitet, uning xodim, talaba va tadqiqotchilari haqida haqiqatga to'g'ri kelmaydigan yoki noto'g'ri talqin qilingan, noto'g'ri talqin qilish uchun imkon beradigan ma'lumotlarni tarqatmaslik, bunday ma'lumotlar tarqalishiga yo'l qo'ymaslik, shuningdek, jamoat oldida va ijtimoiy tarmoqlarda bu mavzuda chiqishlar qilmaslik;
- xodim, talaba va tadqiqotchilarning rozilisiz ularning shaxsiy hayotiga oid ma'lumotlarni oshkor qilmaslik;
- xodim, talaba va tadqiqotchilar haqida ularning kasbiy va o'quv faoliyatiga oid bo'limgan ma'lumotlarni aniqlashtirmaslik;
- universitetda talabalar hayoti va ta'lim jarayoni haqidagi axborotlarni taqdim etish qoidalariga amal qilish;
- so'ralgan axborotni yetarlilik (haddan tashqari qisqa shu bilan birga o'ta keragidan ortiq) va ishonchlik (qayta tekshirishni talab qilmaydigan) talablariga muvofiq holda taqdim etish;
- Ta'lim jarayonida olingan ma'lumotlardan maqsadga muvofiq bo'limgan tarzda foydalanmaslik, shuningdek, ularni Universitet rahbariyati ruxsatisiz tarqatmaslik;
- xodim, talaba va tadqiqotchilarning ta'lim jarayonidagi faoliyati va kasbiy harakatlarini asossiz tanqid qilmaslik, jamoat oldida chiqishlar, shunindek, ommaviy axborot vositalari va turli xil ijtimoiy tarmoqlarda davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari va universitet faoliyati, uning xodimlari harakatlarini haqiqatga to'g'ri kelmaydigan, asossiz va aniq dalillarga asoslanmagan holda muhokama qilmaslik va ular haqida baho berib, fikr-mulohazalar bildirmaslik shartdir.

12-modda. O'qish vaqtiga rioya qilish

Talabalar dars mashg'ulotlariga o'z vaqtida kelishlari hamda o'qish intizomiga rioya qilishlari shart.

13-modda. Universitetda g'ayriaxloqiy va nojo'ya xatti- harakatlarni sodir etishga yo'l qo'yilmasligi

Talabalarning ta'lif jarayonida o'z faoliyatini yuritishiga to'sqinlik qiladigan quyidagi g'ayriaxloqiy va nojo'ya xatti-harakatlarni sodir etishi qat'iyan taqiqlanadi:

- har qanday huquqbuzarlik yoki jinoyat sodir etish, jumladan, tuhmat qilish, haqoratlash;
- giyohvand moddalar, psixotrop vositalar va ularning analoglari, alkogol va tamaki mahsulotlarini iste'mol qilish va tarqatish;
- tinchlik yoki osoyishtalikka qarshi tajovuz qilish, janjallahish, qimor va tavakkalchilikka asoslangan boshqa o'yinlar o'ynash;
- universitetga moddiy va uning ishchanlik obro'siga salbiy ta'sir etuvchi ma'naviy zarar yetkazish;
- xodim, talaba va tadqiqotchilarga jismoniy, ma'naviy yoki moddiy zarar yetkazish;
- universitet atrof-muhitini har qanday ko'rinishda ifloslantirish;
- universitet binolari va hovlisida, shuningdek, universitet binolariga tutashgan hududda spirtli ichimliklar ichish va tamaki yoxud boshqa turdag'i mahsulotlarni chekish hamda mast holda bo'lish, tashqi ko'rinishga va ushbu Kodeksda belgilangan qoidalarga zid ravishda soch-soqoli o'sgan, to'zg'igan va kiyinish talablariga riosa qilmagan holda kelish;
- universitetga tegishli kompyuterlarda universitetga tegishli bo'limgan ma'lumotlarni, shuningdek, turli kinofilmlar, noqonuniy ma'lumotlar, behayo surat va filmlar, milliy, irqiy, etnik kamsitishlar, diniy adovatni targ'ib qiluvchi, ekstremistik, separatistik va fundamentalistik kayfiyatdagi har qanday materiallarni tayyorlash, ko'rish, saqlash, tarqatish va ularga da'vat etish;
- o'quv mashg'ulotlari va ishga hamda xodim va talabalarning osoyishtaligiga xalaqit beradigan xatti-harakatlar sodir etish (radiouzatgich, televizor, multimedia va ovoz chiqaruvchi moslamalardan maqsadsiz foydalanish); - Ta'lif jarayonida auditoriyadagi o'qituvchi faoliyatiga noo'rin ta'sir o'tkazish, professor-o'qituvchiga nisbatan chalg'ituvchi, bema'ni va kamsituvchi xatti-harakatlarni sodir etish;

V BOB. PROFESSOR – O'QITUVCHI, XODIM, TALABA VA TADQIQOTCHILARNING O'ZARO MUNOSABTLARIGA OID TALABLAR

14-modda. Universitet rahbariyati, professor-o'qituvchi, xodim va talabalarning o'zaro munosabatlari

Universitet rahbariyati, professor-o'qituvchi, xodim va talabalarning o'zaro munosabatlari insoniy qadriyat va an'analar, yagona jamoaviy muhit,

o'zaro hurmat va e'tibor, do'stlik, hamjihatlik, halollik va adolat tamoyillariga asoslanishi lozim.

Universitet rahbariyati, professor-o'qituvchi, xodim va talabalarning o'zaro munosabatlarda inson qadr-qimmatiga hurmatsizlik, shaxsiyatni kamsitish, o'zganing intellektual mulkini o'zlashtirib olish, qo'pollik, behayo so'zlar ishlatish, mushtlashish, o'zaro baland ohangda baqirish qat'iyan man etiladi.

Pedagog xodimlar tomonidan talabalarga nisbatan o'quv va tarbiya jarayonidagi yuqori talabchanlik ularning shaxsini hurmat qilish bilan birgalikda amalga oshirilishi kerak.

15-modda. Pedagog xodim va talabalarning auditoriyadagi va undan tashqaridagi o'zaro munosabatlari

Pedagog xodim auditoriyaga kirganida, barcha talabalar o'rinalidan turib hurmatlarini bildirgan holda kutib olishlari, so'ngra pedagog xodim salomlashib, o'tirishga ruxsat bergach, o'z joylarini egallashlari kerak. Pedagog xodim darsini tugatib, auditoriyadan chiqib ketayotganda ham talabalar o'rinalidan turib, kuzatib qo'yishlari lozim.

Pedagog xodimlar o'quv jarayoni va boshqa holatlarda ham talabalarning shaxsini hurmat qilishi, ular bilan munosabatda ochiqlik va xayriyohlik tamoyillariga amal qilish, talabalarga ta'lim berish jarayonida o'z vazifalarini beg'araz amalga oshirishi, talabaga munosabatda ularni kamsitish, qo'pol so'z ishlatish, o'zini yuqori tutish va tanish-bilishchilik kabi yondashuv shakllarini mutlaqo qo'llamaslik, ularga nisbatan doimo haqqoniy munosabatda va xolis bo'lishlari shart.

Pedagog xodimlar talabalarga ularni qiziqtirgan fan yoki o'quv kursiga oid masalalar yuzasidan dars jarayonidan tashqari vaqtarda bergen savollariga ham axloq me'yorlariga amal qilgan holda javob qaytaradilar va ularni fanga bo'lgan qiziqish va ishtiyoqlarini oshirish choralarini ko'radilar.

16-modda. Akademik ta'qib va tazyiqqa yo'l qo'yilmasligi

Universitet rahbariyati zarur holda talabalarni volontyorlik ishlari, delegatsiyalarda tarjimonlik va hamrohlik ishlariiga jalb etishi mumkin. Pedagog xodim tomonidan talabalarni ularning roziligesiz muayyan ishlarga jalb etganlik, haq to'lamasdan ularning mehnat kuchidan foydalanish (universitet va unga biriktirilgan boshqa hududda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti yoki Vazirlar Mahkamasining tegishli qarori, Universitet rahbariyatining tegishli buyrug'i bilan xavfsizlik standartlariga qat'iy rioxanasi qilingan holda ixtiyoriy shanbalik va boshqa turdag'i tadbirlar tashkil etilgan hollar bundan mustasno) maqsadida ularga murojaat etilganida, talabalar tomonidan bunday so'rovga rad javobining berilishi pedagog xodim tomonidan kelgusida ularga dars mashg'ulotida past baho qo'yish yoki boshqa turdag'i tazyiq va ta'qib (academic harassment) qilish bilan bog'liq munosabat ko'rsatilishiga imkon bermaydi va bunday ta'qib qattiq qoralanadi.

17-modda. Uyali aloqa vositalaridan foydalanish

Dars mashg'ulotlari vaqtida uyali aloqa vositalaridan foydalanish barcha uchun qat'yan taqiqlanadi. Uyali aloqa vositalaridan foydalanishga zarur va uzrli holatlarda pedagog xodimning ruxsati bilangina ruxsat etilishi mumkin.

18-modda. Dars mashg'ulotida ishtirok etish

Talabalarning darsga kech qolib kelishlariga yo'l qo'yilmaydi. Lekin uzrli sababga ko'ra darsga kech qolgan talaba rahbariyatga yozma murojaat qilgach, pedagog xodimning ijozati bilan auditoriyaga kirib o'z joyini egallashi mumkin.

Pedagog xodim dars mashg'ulotlariga o'zining nojo'ya harakatlari bilan xalaqit berayotgan talabani yuzaga kelgan vaziyat haqida o'quv ishlari bo'yicha prorektor (u o'z o'rniда bo'limganda o'quv bo'limi boshlig'i, bo'lim xodimlari yoki tyutor-guruh murabbiysini) xabardor qilgan holda darsdan chetlatishi mumkin.

Talaba har bir fan doirasida umumiy soat hisobida besabab qoldirgan 25% darslari uchun ogohlantiriladi. Bu hol davom ettirilgan taqdirda rektor buyrug'iga ko'ra talabalar safidan chiqariladi. Talaba darsni besabab qoldirmaganligiga oid dalillarni keltirgan taqdirda, unga qoldirilgan darslarni qayta o'zlashtirishiga imkon beriladi.

19-modda. Dars mashg'ulotidan tashqari vaqtda muloqot qilish

Talaba uchun pedagog xodim bilan dars mashg'ulotlaridan tashqari vaqtda muloqot qilish zarurati bo'lsa, u holda muloqot:

- maslahat soatlari, mustaqil ish yoki o'zaro kelishuv bo'yicha belgilangan vaqtda amalga oshirilishi mumkin;
- talaba o'zi muloqot qilmoqchi bo'lgan pedagog xodimning lavozimi, ismi, otasining ismi va familiyasini bilishi maqsadga muvofiq.
- Asoslangan jiddiy sabablar (qo'pollik, ta'magirlilik, dars sifatining pastligi, pedagog xodimning aybi bilan mashg'ulotlar o'tkazilishidagi muntazam uzilish hollarini isbotlovchi dalillar va b.) hamda guruh (kurs)ning yakdil fikri mavjud bo'lgan holatlarda talabalar pedagog xodimni almashtirish haqida iltimos bilan o'quv ishlari bo'yicha prorektorga murojaat qilishlari mumkin.

20-modda. Subordinatsiya

Rahbar xodimlarga xodim, talaba va tadqiqotchilar tomonidan biron-bir masala yuzasidan vujudga kelgan holatlar bo'yicha murojaat qilinishi muayyan tartib (subordinatsiya tamoyili), ya'ni munosabat bildirishdagi rahbariyat bo'g'inlariga bosqichma-bosqich chiqish asosida tashkil etiladi. Universitet rektoriga talabalarning to'g'ridan-to'g'ri murojaat qilish holatlari bundan mustasno.

21-modda. Tashabbus va faollik

Talabalarning universitetda ma'naviy-axloqiy muhitni yanada yaxshilash, ta'lim sifatini oshirish, innovatsion g'oyalardan samarali

foydanish, turli xil manfaatli tadbirlar uyuşdırish bo'yicha tashabbus va g'oyalari rag'batlantiriladi.

VI BOB. TALABALARNING ODOB-AXLOQQA OID MAJBURIYATLARI

22-modda. Odob-axloqqa oid majburiyatlar

Universitetga o'qishga kirayotganlar mazkur Kodeks bilan yozma ravishda (imzo chektirib) tanishtiriladilar.

Talabalar:

- qonun hujjatlari va mazkur Kodeks talablariga rioya etishga;
- doimo yuksaklikka intilish, halollik va adolat bilan hayot kechirish kabi oljanob fazilatlarni chuqur anglashga;
- odob-axloqqa oid milliy an'analarimiz, urf-odat va qadriyatlarimizni hurmat qilishga;
- o'z ustlarida doimiy ravishda ishslash va qabul qilinayotgan qonun hujjatlarini muntazam ravishda o'rganib borishga;
- oldlariga qo'yilgan vazifalarni vijdonan amalga oshirishga;
- elektr energiyasi va suvni tejamkorona ishlatishtgaga;
- biron-bir noxush voqeа yoki hodisa ro'y bersa, u haqda zudlik bilan Universitet rahbariyatiga xabar berishga;
- xodim, talaba va tadqiqotchilar, shuningdek, boshqa shaxslar haqida turli ig'vo, fitna, g'iybat va bo'htonlar uyuştirmaslikka va tarqatmaslikka;
- universitet ishchanlik obro'si yoki nufuziga putur yetkazadigan nizoli vaziyatlarga yo'l qo'ymaslikka;
- pedagog xodimlar, shuningdek, qolgan talabalarning mehnat va o'quv jarayonidagi sa'y-harakatlariga qasddan ziyon yetkazmaslikka;
- xotin-qizlarning sha'ni va qadr-qimmatini kamsitadigan harakatlar sodir etmaslikka, shilqimlik qilmaslikka, o'zaro munosabatlarda umume'tirof etilgan axloq qoidalarini mensimaslikda ifodalanuvchi behayo so'zlardan foydanmaslikka;
- davlat organlari va mansabdor shaxslarning, shuningdek, Universitet rahbariyatining o'z vakolatlari doirasida qabul qilgan (bergan) qarorlarini (topshiriqlarini) o'z vaqtida va sifatli bajarishga;
- shaxsiy foydasi hamda o'zgalar manfaatini ko'zlab o'z mavqeini suiiste'mol qilmaslikka;
- haqiqatni gapirishga, rahbarlar va boshqa xodimlarni chalg'itmaslikka;
- sog'lom turmush tarzini yuritish va atrofdagilarning sog'lig'ini saqlashga g'amxo'rlik qilish, estetik va ekologik madaniyatning oshishiga ko'maklashishga;

- tanqidiy mulohazalarni bildirishga va ob'ektiv qaror qabul qilishga, o'z xato va kamchiliklarini anglash va bartaraf etishga;
- moddiy jihatdan yaxshi ta'minlanganligini turli yo'llar bilan ataylab ko'zko'z qilmaslikka;
- Axborot-resurs markazi xodimlari bilan xushmuomala bo'lishga, kitoblar va jihozlarga ehtiyyotkorona munosabatda bo'lishga, u yerda uyali aloqa vositalarini o'chirib qo'yish yoki ovozsiz rejimga qo'yishga, baland ovozda so'zlashmaslik va atrofdagilarga xalaqt bermaslikka, oziq-ovqat iste'mol qilmaslik, qog'oz, saqich va boshqa chiqindilarni qoldirib ketmaslikka,
- kitoblarni olish va topshirish tartib-qoidalariga riosa qilishga;
- sport majmuasiga sport kiyimi va poyabzalida kirishga;
- sport inventarlariga nisbatan ehtiyyotkorona munosabatda bo'lishga;
- mashg'ulotlardan keyin sport inventarlarini belgilangan joylarga qayta topshirishga;
- sport majmuasining belgilangan tartib-qoidalariga riosa qilishga;
- universitet auditoriyalari, binolari va binolarga tutashgan hududda tozalikni saqlashga;
- hududni ifloslantirmaslik, chiqindilarni joylarda qo'yilgan maxsus qutilarga tashlashga;
- shaxsiy avtomobilni ta'qiqlangan joyda qoldirmaslikka (agar mavjud bo'lса);
- o'qishdan tashqari vaqtida umumiy qabul qilingan odob-axloq normalariga riosa etishlari, g'ayriijtimoiy xatti-harakatlarga yo'l qo'ymaslikka majbur.

23-modda. Odob-axloqqa oid qo'shimcha talablar

Talabalar:

- nutq madaniyatini doimiy takomillashtirib borishga;
- talabalarning o'z-o'zini boshqarish tizimini faol qo'llab-quvvatlash va mustahkamlash, ijodiy faoliyatni rivojlantirish va jamoaviy madaniyatni o'stirishga;
- pedagog xodim bilan boshqa talabalarning bahosini muhokama qilmaslikka;
- yozma ishlarni himoya qilish va reyting nazaratiga doir tartib-qoidani bajarish vaqtida chetdan yordam olmaslik, o'zgalarga yordam ko'rsatmaslikka, imtihonda mobil qurilmalar va ta'qiqlangan jihozlardan foydalanmaslikka;
- boshqa shaxslar tomonidan tayyorlangan topshiriqlar yoki yozma ishlarni o'z nomidan topshirmslikka;
- mashg'ulotlarni sababsiz o'tkazib yubormaslikka va darslarga sababsiz kechikib kelmaslikka;
- o'quv mashg'ulotlari vaqtida universitet hududida behuda yurmaslikka;

- dars mashg'ulotlari o'tilayotgan vaqtida rahbariyat ruxsatisiz Universitet hududidan ketib qolmaslikka;
- boshqa talabalar bilan nizoli vaziyat yuzaga kelganda o'z hissiyotlarini jilovlashga va mazkur vaziyatni ko'rib chiqish bo'yicha tegishli bo'linma va xodimlarga (murabbiy (tyutor), dekan, O'zbekiston yoshlar ittifoqi boshlang'ich tashkiloti, Ma'naviyat va ma'rifat markazi) murojaat qilishga;
- o'quv jarayonida faol, e'tiborli bo'lishga va pedagog xodimning ko'rsatmalariga qat'iy rioxaya qilishga;
- dars vaqtida gaplashmaslik hamda dars mashg'ulotiga taalluqli bo'limgan ishlar bilan shug'ullanmaslikka;
- jihozlarga ehtiyyotkorona munosabatda bo'lish, stol va stullarga yozmaslikka;
- qog'oz, saqich va boshqa keraksiz narsalarni auditoriyada qoldirib ketmaslikka;
- mashg'ulotlar davomida ovqatlanmaslik, saqich chaynamaslikka, shuningdek, shaxsiy kompyuter va boshqa kommunikatsiya vositalaridan faqat pedagog xodim ruxsati bilan foydalanishga;
- pedagog xodimiga mashg'ulotlar vaqtida savol yoki iltimos bilan qo'l ko'targan holda va ruxsat berilganidan so'ng murojaat qilishga;
- umumiy ovqatlanish joylarida taomlarga buyurtma berish va olishda navbat tartibiga hamda belgilangan qoidalarga rioxaya qilishga;
- Talabalar turar joyi Ichki tartib qoidasiga qat'iy rioxaya qilishga;
- jamoat xavfsizlik manfaatlaridan kelib chiqib, imkon darajasida universitetga jamoat transportida kelishlari maqsadga muvofiq.

VII BOB. RAG'BATLANTIRISH VA CHORA KO'RISH TARTIBI

24-modda. Xodim va talabalarni rag'batlantirish

O'quv yili davomida mazkur Kodeksga to'la rioxaya qilgan, Universitetda yuksak ma'naviy-axloqiy muhitning yanada qaror topishi va mustahkamlanishiga o'z hissasini qo'shgan talabalar rahbariyat, bo'limlar, kafedra mudirlari va boshqa tarkibiy bo'linma rahbarlari tavsiyasiga binoan belgilangan tartibda moddiy yoki ma'naviy rag'batlantirilishlari mumkin.

25-modda. Kodeks qoidalarini buzganlik uchun javobgarlik

Universitet xodim, talaba va tadqiqotchilar mazkur Kodeks qoidalarining buzilishi uni belgilangan tartibda javobgarlikka tortishga asos bo'lib xizmat qiladi.

26-modda. Kodeks va ichki tartib-qoidalarning o'zaro munosabati

Xodim, talaba va tadqiqotchilar mazkur Kodeks qoidalarini buzganida, ularga nisbatan universitet rahbariyati tomonidan qayd etilgan choralar qo'llaniladi.

VIII BOB. ODOB-AXLOQ KOMISSIYASI FAOLIYATINI TASHKIL ETISH

27-modda. Odob-axloq komissiyasi

Mazkur Kodeks normalarining talabalar tomonidan buzilishiga oid masalalar, qoida tariqasida, **Odob-axloq komissiyasi** tomonidan ko'rib chiqilishi mumkin. Shuningdek, Odob-axloq komissiyasi, qoida tariqasida, universitet rektorining ko'rsatmasi bo'yicha:

- xizmat tekshiruvi natijalariga ko'ra;
- o'z tashabbusi bilan;
- universitet xodim, talaba va tadqiqotchilaridan, shuningdek, universitetga aloqa kanallari orqali kelib tushgan axborot asosida ham ushbu turdag'i masalalarni ko'rib chiqishi mumkin.

Odob-axloq komissiyasi kamida **7 kishidan iborat tarkibda** tuziladi. Odobaxloq komissiyasining maqsadi, vazifalari, funksiyalari, huquqlari va uning faoliyatini tashkil etish bilan bog'liq boshqa masalalar universitet rektori tomonidan tasdiqlangan Odob-axloq komissiyasi to'g'risidagi nizomda belgilanadi.

28-modda. Odob-axloq komissiyasi xulosasi

Odob-axloq kodeksining buzilishi holatlarini Odob-axloq komissiyasi tomonidan ko'rib chiqish natijalari bo'yicha intizomiy yoki boshqa tarzdagi qoida buzilishlarining mavjudligi (mavjud emasligi) to'g'risida xulosa chiqariladi. Ayni vaqtida universitet rektoriga ko'rib chiqishi uchun qoidabuzar talabani javobgarlikka tortish to'g'risida taklif kiritiladi. Yo'l qo'yilgan qoida buzilishining xususiyatini hisobga olgan holda, Odob-axloq komissiyasi talabaga nisbatan Odob-axloq kodeksining buzilishiga yo'l qo'ymaslik to'g'risidagi ogohlantirish bilan cheklanishi mumkin.

Odob-axloq kodeksiga rioya etmagan talabani intizomiy javobgarlikka tortish bo'yicha buyruq loyihasi kadrlar bo'limi tomonidan tayyorlanadi.

Xodim, talaba va tadqiqotchilar o'zлari yo'l qo'ygan qoida buzilishi, qoida buzilishining ko'rib chiqilishi jarayoni haqida axborotni olish va o'zini himoya qilish uchun dalillarni taqdim etish, shuningdek, universitet qarorlari yuzasidan belgilangan tartibda shikoyat qilish huquqiga egadirlar.

29-modda. Jamoatchilik nazorati

Xodim, talaba yoki tadqiqotchining xulq-atvori ustidan jamoatchilik nazoratini ta'minlash maqsadida, mazkur Kodeksga rioya etmaganlik holatlari universitet Yoshlar bilan ishslash, ma'naviyat va ma'rifat bo'limi, Kasaba uyushmasi qo'mitasi ishtirokida ham muhokama qilinadi.

IX BOB. YAKUNIY QOIDA

30-modda. Kodeksning kuchga kirishi hamda unga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish

Mazkur kodeks universitet Kengashi tomonidan tasdiqlanganidan so'ng kuchga kiradi va unga o'zgartish hamda qo'shimchalar kiritish universitet Kengashi qaroriga binoan amalga oshiriladi.